

УДК 371.3
Olha Kalantaieva¹
¹teacher ZNTU

ТРУДНОЩІ НАВЧАННЯ ЧИТАННЮ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Навчити читати іноземною мовою – одне з практичних завдань викладача в навчальному закладі. Відповідно до стандарту студенти повинні навчитися самостійно читати автентичні тексти різного характеру і типу.

Процес навчання читання іноземною мовою ускладнюється цілим рядом об'єктивних та суб'єктивних факторів. Насамперед, викладач повинен враховувати об'єктивні труднощі орфографічної системи виучуваної мови (особливі англійської), які склалися історично. Найбільш характерними з них є такі:

1. Об'єктивні труднощі орфографічної системи.

а) кількісна неадекватність між буквами та звуками у слові, тобто між графічним та звуковим образом слова, наприклад:

daughter /'d :tɜ/, thorough /'O rɜ/, nephew /'nevju:/;

б) кількість букв алфавіту та кількість графем, які вони утворюють (англ. 26 букв дають 104 графема, німецькі 26 букв – більше 80 графем);

в) різночитання однакових букв та буквосполучень:

rip-pine, cut-put, pow-snow, sugar, his, vision;

г) кількість букв алфавіту та кількість графем, які вони утворюють:

26 букв дають 104 графема (nice — light);

д) наявність "німих" букв у словах: kite, through, Wednesday;

е) наявність діакритичних знаків.

ж) передача одного і того ж звука різними буквами та буквосполученнями: [k] — cat, kitchen, school, question.

2. Об'єктивні мовні труднощі:

Крім суто технічних/графічних труднощів читання, які учні мають подолати на початковому ступені навчання, доцільно назвати і деякі мовні

труднощі текстів, котрі, у свою чергу, можуть спричиняти перешкоди для правильного розуміння змісту. Назвемо деякі з них:

а) наявність багатозначних та конвертованих слів: At last he became a proud owner of the thing that had real springs and a mattress.

б) непрямий порядок слів (інверсія): No sooner had Miss Sophie noticed her cousin Paul than a pleasant smile touched her lips.

в) звороти з дієприкметниками та дієприслівниками: The goods having been sold, Jim returned home immediately.

г) умовні безсполучникові речення: Mr. Johnson decided to lock all the doors in the house, should any emergency arise.

е) герундіальні звороти: After having been informed of Mark's arrival, he went downstairs without delay.

ж) складні речення та конструкції: Opening the drawing-room door noiselessly, he had stood watching the expression on her face, indifferent from any he knew, so much open, so confiding, as though to her music she was giving a heart he had never seen. (J. Galsworthy. In Chancery).

3. Суб'єктивні труднощі: недостатньо сформовані лексична, граматична навички, навички техніки читання.

Усі ці труднощі іншомовних текстів студенти мають подолати поступово: спочатку вони оволодівають технікою читання вголос засвоюють специфіку букв алфавіту та мовний матеріал, виконують велику тренувальну роботу з техніки читання, отримуючи якомога більше навантаження на зоровий аналізатор; згодом переходять до читання мовчки, оволодіваючи прийомами власне читання як мовленнєвої діяльності.